

An aerial photograph of a suburban neighborhood. In the center, there is a semi-circular green lawn with a small grey car parked on it. Surrounding this central area are several two-story houses with grey roofs and brick or light-colored walls. Some houses have solar panels on their roofs. There are many trees, some with green leaves and others with yellow or orange autumn foliage. A paved road runs along the right side of the image, with several cars parked or driving. In the bottom left corner, there is a small white number '1'.

Onze onderzoeken 2025

Desktopstudie: Actieve Mobiliteit bij kinderen in wijken met een lage SEP

- Welke kenmerken van de fysieke leefomgeving beïnvloeden de actieve mobiliteit van kinderen in wijken met een lage sociaaleconomische positie?
- Expert-geleid literatuuronderzoek van grijze en wetenschappelijke literatuur
- Resultaat: Inzichten voor beleid en vervolgonderzoek
 - Determinanten: afstand en mate van verstedelijking, verkeersveiligheid (en perceptie/overtuigingen tov), infrastructuur (wegconnectiviteit, wegprofiel, overzichtelijke verkeerssituaties, verstedelijking)
 - Drie aanbevelingen om actieve mobiliteit in deze groep te bevorderen:
 - 1) Lopen als vorm van actieve mobiliteit te ondersteunen en onderhouden
 - 2) Verkeersveiligheid en overzichtelijkheid verbeteren en fietsgedrag stimuleren
 - 3) Inspelen op specifieke wijkbehoeften rond aantrekkelijke en groene initiatieven
 - Rapport en webinar 31 maart 2025

Afgerond: februari 2025

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/desktopstudie-actieve-mobiliteit

Desktopstudie: Gezondheidseffecten van wonen in hoogbouw

- Hoogbouw is een populaire oplossing voor woningbouwopgave bij beperkte ruimte. Onbekend is welke invloed milieufactoren hebben op gezondheid bij het wonen in een hoogbouwcomplex?
- Overzicht o.b.v. relevante grijze en wetenschappelijke literatuur. Focus op geluid, luchtverontreiniging en hitte.
- Resultaten:
 - Eerste overzicht over gezondheid en het wonen op hoogte:
 - 1) De impact van de milieufactoren luchtkwaliteit en geluid is hoger op de lage verdiepingen van een hoogbouwcomplex.
 - 2) Hogere verdiepingen lijken door zoninval en minder wind gevoeliger voor oververhitting.
 - 3) Hoogbouw is minder goed toegankelijk voor medische hulpdiensten waardoor het langer duurt voordat de hulpdiensten ter plekke zijn.
 - 4) Wonen in hoogbouw levert meer mentale stress en sociale isolatie op.
 - Rapport en webinar op 27 mei 2025

Afgerond: Mei 2025

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/gezondheidseffecten-hoogbouw

Versterking kennisinfrastructuur gezondheidsbevordering en preventie

Financiering: ZonMW, programma preventie

- Verbonden aan subsidies voor interventies aan 23 GGD'en (GLI, Valpreventie ouderen, Welzijn op recept, Overgewicht kinderen)
- Samenwerking alle AWPG's (waaronder AWGL)
- Drie werkpakketten
 1. Ervaring opdoen in het leernetwerk van de interventies
 2. Voorstel om het leernetwerk te borgen en breder te implementeren
 3. Overeenstemming tussen kennispartners over benodigde randvoorwaarden om kennis beter te ontwikkelen, toe te passen en te verspreiden

Afgerond met bijeenkomst en (intern) paper: voorjaar 2025

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/versterking-infrastructuur-gezondheidsbevordering-en-preventie

Desktopstudie: Gelijke kansen op groen en gezond: geleerde lessen over samenwerken met bewoners

- Groen in de leefomgeving heeft bewezen positieve effecten op gezondheid. Hoe kunnen GGD'en en gemeenten wijkbewoners beter bereiken en betrekken bij het vergroenen van hun leefomgeving zodat zij hier van kunnen profiteren?
- Leren van de praktijk: interviews met projectleiders van 7 vergroeningsprojecten in kwetsbare wijken. Evaluatie van de projecten vanuit het oogpunt rechtvaardigheid: gelijke kansen in verdeling van groen, in procedures en in institutionele erkenning.
- Resultaat: Kennisbundeling van evaluatieonderzoeken en geleerde lessen zijn gebundeld in een handzame factsheet.
- Rapport en factsheet met geleerde lessen. Webinar op 25 november (samen met Groen en Mentale Gezondheid)

Afgerond: Mei 2025

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/desktopstudie-gelijke-kansen-groen-en-gezond

Overheidsoptreden langdurige verontreiniging

- Analyse van spanningsvelden in de interactie tussen overheid, wetenschap, media en inwoners. Centraal staat het concept 'epistemische rechtvaardigheid'.
- Methode: sociaal-anthropologisch onderzoek obv interviews met praktijkexperts, wetenschappelijke en grijze literatuur, openbare bronnen (zoals krantenartikelen) en focusgroepen met inwoners
- Resultaat: rapport 'Risico in dialoog? Een verkenning naar epistemische rechtvaardigheid bij langdurige chemische verontreinigingen' met analyse en aanbevelingen voor overheden
 - Conclusie: Overheden reageren vanuit technisch perspectief, ze proberen een verontreiniging te beheersen, en richten zich op bescherming van de gezondheid van omwonenden. Het onderzoek onderstreept, aldus de onderzoekers, de noodzaak tot een herijking van het overheidsbeleid: "Rechtvaardige beleidsreacties vereisen erkenning van sociale dynamieken, het betrekken van meerdere perspectieven en het versterken van de invloed van betrokken inwoners en gemeenschappen".

Afgerond: september 2025

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/overheidsoptreden-langdurige-verontreiniging

Desktop: Pilot Clusteranalyse Milieuverkenning Overijssel

- Welke buurten in Overijssel lijken op elkaar als het gaat om milieu en gezondheid? En hoe kun je dat zichtbaar maken?
- GGD Twente en Universiteit Twente voerden een pilotstudie uit om te onderzoeken of een ruimtelijke clusteranalyse (GeoDa) hierbij kan helpen.
- Resultaat: rapport met inzichten
 - Buurten groeperen op basis van milieufactoren zoals luchtkwaliteit, geluid, aanwezigheid van groen en hitte (bestaande wijk- en buurtdata van o.a. GGD en RIVM) kan patronen en overeenkomsten tussen buurten zichtbaar te maken. Uitdaging: Niet alle relevante gegevens zijn beschikbaar op buurniveau.
 - Inzicht in overeenkomsten tussen buurten kan beleidsmakers (mogelijk) helpen om gericht te werken aan een gezonde leefomgeving.

Afgerond: september 2025

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/clusteranalyse-milieuverkenning-ov

Groen en mentale gezondheid

- Veel gemeenten hanteren bij inzet van groen voor een gezonde leefomgeving de 3-30-300 vuistregel: 3 volwassen bomen in de buurt, 30% boomkronen voor schaduw, binnen 300m een parkje
- Onderzoek: relatie tussen 3-30-300 (Cobra Groeninzicht) en mentale gezondheid (GGD Gezondheidsmonitor) in beschermde CBS-omgeving
- Resultaat: Slechts 13% woningen voldoet aan vuistregel, deze inwoners zijn vaker positief over hun leefomgeving. Maar er zijn geen consistente verbanden gevonden tussen het voldoen aan de vuistregel en mentale gezondheid.
 - Handvatten voor beleid: veel ander onderzoek laat wél positieve verbanden zien tussen groen en gezondheid.
 - Rapport en webinar op 25 november (samen met desktopstudie Groen en gezond)

Afgerond: september 2025

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/3-30-300-vuistregel-en-mentale-gezondheid

Evaluatie ZonMw programma Gezonde Leefomgeving

▀ Lerend monitoren en overkoepelend evalueren van de projecten in de eerste twee calls van het programma Gezonde Leefomgeving Integrale Aanpak zowel op inhoud als proces.

- De projecten helpen en ondersteunen hun impact te vergroten
- Nagaan welke leerpunten direct bruikbaar zijn in de lokale praktijk
- De opgedane inzichten actief delen via het PGLO, o.a. binnen leernetwerken, maar ook via de netwerken en bestaande communicatiekanalen van AWGL, Pharos en Platform31

▀ Resultaat:

- Evaluatierapportage voor opdrachtgever
- Brochure met aanbevelingen voor onderzoekers, GGD en gemeente
- Vijf terug te kijken webinars relevant voor onderzoekers gezonde leefomgeving

Afgerond: oktober 2025

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/evaluatie-zonmw-programma-gezonde-leefomgeving

Communicatie 8 projecten in ZonMw-GLIA

Afwegingskader en borging van
gezondheidsregels in beleid

www.awgl.nl/projecten/afwegingskader-en-borging-van-gezondheidsregels-in-beleid

Brabantse GO! Voor een groene, gezonde
leefomgeving

www.awgl.nl/projecten/brabantse-go-groene-gezonde-leefomgeving

Samen creëren en floreren: wijkondernemingen
als basis

www.awgl.nl/projecten/samen-creeren-en-floreren-wijkondernemingen-als-basis

De Gaarden: een nieuwe richting in gezonde
stedelijke ontwikkeling

www.awgl.nl/projecten/de-gaarden-gezonde-stedelijke-ontwikkeling

Eerlijke hitte in de stad

www.awgl.nl/projecten/eerlijke-hitte-in-de-stad

Gezond Boskamp: samen werken aan een
gezonde en inclusieve leefomgeving

www.awgl.nl/projecten/gezond-boskamp

Preventie van huidkanker en hittestress in
gemeenten

www.awgl.nl/projecten/preventie-van-huidkanker-en-hittestress

Richtlijnen voor gezonde buitenruimte door
ontwikkeling, inrichting en beheer

www.awgl.nl/projecten/richtlijnen-gezonde-buitenruimte

Afgerond: zomer 2025

www.zonmw.nl/nl/programma/gezonde-leefomgeving-integrale-aanpak-glia

Communicatie uitgevoerd door AWGL i.o.v. de projectteams (zie links voor meer info)

Wij zijn de Wijk

Dit project is gefinancierd door ZonMW

De AWGL heeft een ondersteunende rol gespeeld, o.a. bij het verspreiden van de resultaten

- In het vierjarig project is in Arnhem, Ede en Wageningen onderzoek gedaan naar bewonersinitiatieven.
- Het gemeentelijk beleid is in kaart gebracht, er zijn interviews en focusgroepen georganiseerd en ontwikkelingen in de wijk zijn gemonitord.
- Daaruit zijn praktische handvatten ontwikkeld voor beleidsmakers, wijkprofessionals en initiatiefnemers opgesteld

De AWGL heeft een webinar georganiseerd met de onderzoekers over hoe je een dergelijk onderzoek aanpakt: www.awgl.nl/scholing/webinar-terugkijken-wij-zijn-de-wijk

Afgerond: september 2025

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/wij-zijn-de-wijk

Gebruik en ervaring van loggia's

- ▀ Steeds vaker worden woningen gerealiseerd op locaties met veel geluid, steeds vaker wordt tbv het wooncomfort dan gekozen voor een loggia. Maar hoe ervaren bewoners dat?
- ▀ Aanpak: Bouwt voort op verkennend onderzoek uit 2017, nu met vragenlijstonderzoek onder honderden bewoners. In een beperkt aantal woningen wordt de diepte ingegaan met metingen en interview van bewoners.
- ▀ Resultaat: inzicht en aanscherping GGD-advies geluidluwe zijdes
 - Rapport, webinar, presentatie GGD werkgroep geluid
 - Optioneel artikel in Geluid, presentatie congres

Looptijd: oktober 2025 - mei 2026

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/gebruik-en-ervaring-loggias/

WORK IN PROGRESS

Desktopstudie: Gezondheidsrisico's van isolatie met UF-schuim

- Verduurzaming van woningen leidt tot veel na-isolatie. Er zijn meerdere casussen bekend waarbij na-isolatie met UF-schuim leidde tot formaldehyde uitstoot en/of gezondheidsklachten. Het is nog onduidelijk hoe vaak dit probleem voorkomt en onder welke omstandigheden formaldehyde vrijkomt in het binnenmilieu.
- Aanpak: Bestaande GGD-casuïstiek systematisch in kaart brengen om inzicht te krijgen in gezondheidsrisico's, kennislacunes te identificeren en gerichte onderzoeksvragen te formuleren.
- Resultaat: Overzicht van de problematiek, basis voor vervolgonderzoek (door/ism externe partijen).
 - Korte rapportage
 - Optioneel artikel in vakblad

Looptijd: oktober 2025 – januari 2026

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/desktopstudie-gezondheidsrisicos-uf-schuim

WORK IN PROGRESS

Voorlichting rondom verduurzaming

- Miljoenen (huur)woningen in Nederland worden verduurzaamd. Naast voordelen voor comfort en energieverbruik ontstaan soms nieuwe uitdagingen, zoals hitte, vocht en schimmel.
- Hoe ervaren bewoners het binnenmilieu na verduurzaming van hun woning? Welke rol speelt voorlichting hier in? En hoe kan dat beter?
- Aanpak: analyse gevolgde aanpak met woningbouwcorporaties, vragenlijstonderzoek met bewoners
- Resultaat: inzicht, verbeterde GGD-advisering aan woningcorporaties en gemeenten over effectieve communicatie en voorlichting tijdens en na verduurzaming.
 - Rapportage, communicatieflyer voor corporaties, div presentaties

Looptijd: december 2025 – mei 2026

Meer lezen: www.awgl.nl/projecten/gezond-binnenmilieu-verduurzaamde-woningen

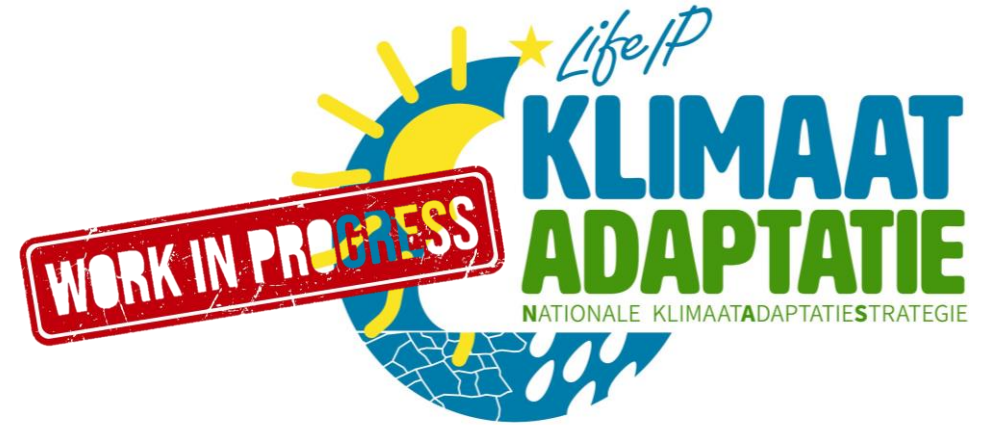
WORK IN PROGRESS

LIFE IP Klimaatadaptatie

(co)financiering: EU LIFE-IP programma

AWGL heeft een ondersteunende rol, oa bij het verspreiden van de resultaten

■ Onderdeel van nationaal programma:

23 Nederlandse overheden en organisaties voeren projecten uit op klimaatadaptatie met cofinanciering van de EU

- Doel programma: Nederland in 2050 weerbaar maken tegen klimaatverandering
- Doel GGD/AWGL project: gezondheid in klimaatadaptatie verankeren

■ Resultaten:

- In 2023: Handreiking Klimaatadaptatie en Gezondheid opgeleverd, met thema's hitte, uv-straling en infectieziekten
- In 2024: Publicatie Klimaatadaptatie en Gezondheid in het Kort
- In 2025: Handreiking Klimaatadaptatie en Gezondheid integraal opgenomen op www.klimaatadaptatienederland.nl

Looptijd 2022-2027

Meer lezen: <https://www.awgl.nl/projecten/klimaatadaptatie-en-gezondheid>